

't Ezelsvel

Postiljon van de Vlaamse Academici – Regio Brugge

Nr. 145 – September '25 (*Memoires van een taalman*)

De valse vrienden van Angela

Hugo Brouckaert

hugo.brouckaert@skynet.be

De Amerikaanse schrijver Mark Twain reisde tweemaal door Europa en probeerde zich in de Duitse taal te verdiepen. Zijn conclusie was: ‘De Duitse taal moet voorzichtig en eerbiedig opzij worden gezet onder de dode talen, want alleen de doden hebben de tijd om deze taal te leren.’

Ook ik heb ooit Duits gestudeerd. Op *aus, bei, mit, nach, seit, von, zu* volgt een datief. Dat hield me in de dagen voor het examen urenlang uit mijn slaap. De *halbprädikative Bestimmung* en het *Präpositionalobjekt* bleven nachtenlang in mijn dromen spoken. Sinds enige tijd echter ben ik verliefd op de Duitse taal en dat is allemaal gekomen door de voormalige *Bundeskanzlerin*.

Sinds ik Angela Merkel, geboren als Angela Dorothea Kasner, geregeld ontmoet, als is het dan slechts via de audiovisuele media, zijn die nachtmerries zoete dromen geworden. Hoe graag zou ik ze als de kleine Angela - het engeltje - haar eerste Duitse woordjes hebben horen spreken! En hoe graag zou ik vandaag tot haar personeel, haar *unmittelbar unterstehende Behörden* behoren! Wat een genoegen zou het mij verschaffen haar in levenden lijve te horen zeggen: *Wir wollen die Staatsschuldenkrise tatsächlich dauerhaft überwinden!* Ook de manier waarop zij het woord *Rechtsschutzversicherungsgesellschaft* uitspreekt, doet me wegsmelten. Veel langer mag een Duits woord niet zijn of ik barst in tranen uit.

Wij gaan natuurlijk vlot om met woorden als *fingerspitzengefühl, weltenschmerz*, (in het Nederlands zonder hoofdletters) *sowieso* en *überhaupt*, maar dat is hopeloos onvoldoende om een Duitse conversatie van enig praktisch nut te voeren.

Bovendien zijn daar ook Merkels Duitse valse vrienden, de woorden en uitdrukkingen die volgens mijn onvolprezen Van Dale ‘dezelfde of bijna dezelfde vorm hebben in twee talen maar een verschillende betekenis’, en daarmee heb ik geen al te positieve ervaringen.

Op een groepsreis in Duitsland deed ik ooit een ongelukkige stap bij het verlaten van de touringcar en toen ik tegen een bijgeroepen arts zei dat ik een *verzwickter Enkel* had, verwees de esculaap mij door naar een psychiater. Het blijkt dat de Duitsers daaronder een lastige kleinzoon verstaan. En als in een restaurant bij een gerecht *mit Pilzen* staat, betekend dat niet dat je er de pilsjes gratis verkrijgt: Pilze zijn immers champignons. En met *Drillinge* op je bord ben je nog geen kannibaal: dat zijn krielaardappeltjes.

Zo kunnen we nog een tijdje doorgaan. *Reizvolle Winkel* zijn geen winkels waar grote hoeveelheden rijst worden verkocht, maar bekoorlijke hoekjes. Een *Schlägerei* is geen slagerswinkel maar een vechtpartij. Ook is een *Fernseher* geen verrekijker en een *Ausfahrt* geen uitvaart.

Dat stadium ben ik voorbij en mijn Duits is vandaag van een aanvaardbaar niveau. Nu houdt niet langer de Duitse taal, maar Angela Merkel mij uit mijn slaap. Ik popel van ongeduld om haar te ontmoeten. Inmiddels weet ik dat ik haar in dat verband niet over *popeln* mag spreken, want dat is het Duitse woord voor ‘neuspeuteren’. Ook mag ik haar niet *schattig* noemen, want dat betekent schaduwrijk en dat zou behoorlijk grof zijn als toespeling op een enigszins te hoge body mass index.

Ondanks al die valkuilen ben ik ervan overtuigd dat Angela Merkel en ik, als ik haar ooit mag ontmoeten, goed met elkaar zullen opschieten. In het Duits: *gut mit einander klarkommen*.

Honni soit qui mal y pense, zeggen de Engelsen, als zij Anglo-Normandisch spreken en lid zijn van de Orde van de Kousenband.